

Spis treści Contents

JÓZEF BANIAK

Wprowadzenie: Wizerunek własny Kościoła katolickiego i w wyobrażeniach katolików świeckich 7

Introduction: The Catholic Church in its own eyes and in the eyes of lay Catholics

I. MIEJSCE I FORMY AKTYWNOŚCI KATOLIKÓW ŚWIECKICH W KOŚCIELE

JANUSZ MARIAŃSKI

Zmieniająca się przynależność do Kościoła katolickiego w Polsce
wyzwaniem dla duszpasterstwa 19

Changing Affiliation to the Roman Catholic Church in Poland as a Challenge to Pastoral Ministry

SŁAWOMIR H. ZARĘBA

Laikat katolicki w Polsce. Pasywny czy aktywny aktor życia religijnego? 47
Catholic laity in Poland. A passive or active actor of religious life?

ANNA KRÓLIKOWSKA

Jakie jest miejsce laikatu w Kościele katolickim? 65
What is the place of laity in the Catholic Church?

MARCIN LISAK

Polscy duchowni i katolicy świeccy w Wielkiej Brytanii i Irlandii:
współpraca i oczekiwania w ramach duszpasterstwa emigracyjnego 81
Polish Catholic clergy and lay Catholics in Great Britain and Ireland:
cooperation and expectations within a migrant chaplaincy

II. ROLA RELIGII I UDZIAŁ KOŚCIOŁA W ŚWIECKICH SFERACH ŻYCIA LUDZI

ANNA MARIA ARENDARCZYK

Nauczanie Kościoła katolickiego w kontekście zmian społeczno-kulturowych rodziny 99
Teaching of the Catholic Church in the context of the socio-cultural changes of the family

MONIKA ADAMCZYK

Rola religii i Kościoła katolickiego w kształtowaniu kapitału społecznego w Polsce 117
The role of religion and Church in shaping social capital in Poland

WITOLD JANOCHA

Duchowieństwo i parafia wobec osób niepełnosprawnych i ich rodzin 135
The attitudes of the clergy and the parish towards people with disability

STELLA GROTOWSKA

Zarządzanie emocjami. Seniorzy we wspólnotach, organizacjach i ruchach katolickich
w Polsce 155

Emotion management. Seniors in the Catholic communities, organizations and movements
in Poland

ANDRZEJ GÓRNY

Religijne portale internetowe – nowe przestrzenie wspólnotowego dialogu 179
Religious Websites – New Spaces of Community Dialogue

III. PRZESTRZENIE I FORMY DIALOGU KLERU Z LAIKATEM

WIOLETTA SZYMCZAK

Duchowni i świeccy w społeczeństwie obywatelskim

Wyzwania i obszary współpracy 203

Die Geistlichen und die Laien in der Zivilgesellschaft.

Herausforderungen und Bereiche der Zusammenarbeit

ANDRZEJ POTOCKI

Podmiotowość i demokratyzacja – paradygmaty dialogu duchownych i świeckich 221

Subjectivity and democratization – the paradigms of dialogue between the clergy and laity

LESZEK GAJOS

Duchowieństwo w lokalnej wspólnocie – administratorzy, liderzy, przywódcy

czy menedżerowie wiejskiej parafii 235

Clergy in local community – administrators, leaders or managers of rural parish

ANDRZEJ WÓJTOWICZ

Hierokracja w modelach Kościoła. Z pojęć socjologii populacji kościelnej 257

Hierocracy in the models of church. From sociological terms of church population

IV. FORMY DIALOGU KATOLIKÓW ŚWIECKICH Z DUCHOWIEŃSTWEM W PARAFII

ELŻBIETA FIRLIT

Asymetryczność relacji laikatu i duchowieństwa w polskim kontekście

społeczno-kulturowym 271

Asymmetry of mutual relations between laity and clergy in Polish socio-cultural context

MARIAN ZDZISŁAW STEPULAK

Rodzina w dialogu z duchowieństwem w parafii 291

Die Familie im Gespräch mit dem Klerus in der Pfarrei

WIOLETTA KNAPIK

Rola parafii w życiu wiejskich społeczności lokalnych 305

The role of the parish in the life of rural local communities

V. KOŚCIÓŁ I KSIĘŻA W OCENACH OSÓB DOROSŁYCH I MŁODZIEŻY

MARIA LIBISZOWSKA-ŻÓŁTKOWSKA

Świeccy apostości o duchowieństwie oraz o funkcjach i dysfunkcjach Kościoła katolickiego

w Polsce – wyniki badań socjologicznych 319

Secular apostates on priesthood and on functions and dysfunctions of the Catholic Church in Poland – results of a sociological research

EDGAR DAVIE

On the origin of mandatory Catholic celibacy 341

U źródeł obowiązkowego celibatu katolickiego

DARIUSZ TUŁOWIECKI

Kościół, parafia i duchowni w świadomości młodzieży ponadgimnazjalnej

w małym mieście 349

Church, parish and clergy in the consciousness of secondary school teenagers in a small town

ANDRZEJ POSTAWA

Komunikacja w procesie wychowawczym współczesnej młodzieży w Polsce 369

Communication in educational process of young people in Poland